

Довідка
щодо впровадження проектів міжнародної технічної допомоги за
I півріччя 2019 року

Міжнародна технічна допомога (МТД) – ресурси та послуги, що відповідно до міжнародних договорів України надаються донорами на безоплатній та безповоротній основі з метою підтримки України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 №153 «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» затверджено Порядок, який визначає процедуру залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, в тому числі державної реєстрації, моніторингу проектів (програм), акредитації виконавців (юридичних осіб - нерезидентів).

Міжнародна технічна допомога може залучатись у вигляді:

- будь-якого майна, необхідного для забезпечення виконання завдань проектів (програм), яке ввозиться або набувається в Україні;
- робіт і послуг;
- прав інтелектуальної власності;
- фінансових ресурсів (грантів) у національній чи іноземній валюті;
- інших ресурсів, не заборонених законодавством, у тому числі стипендій.

В області реалізується значна кількість проектів за кошти міжнародної технічної допомоги та грантових програм. Такі проекти реалізуються у сфері охорони здоров'я, освіти, культури, спорту та ін.

На сьогодні обласна державна адміністрація виступає бенефіціаром проекту **«Фінансування впровадження заходів з підвищення енергоефективності загальноосвітнього навчального закладу №5 та системи вуличного освітлення міста Чернігова»**, мета якого - скорочення споживання енергоресурсів, зниження витрат міського бюджету та покращення умов перебування в навчальному закладі №5 м. Чернігова, а також підвищення рівня комфорту та безпеки на вулицях міста.

Донор - Європейський банк реконструкції та розвитку як адміністратор Фонду E5P; Північна екологічна фінансова корпорація (Nordic Environment Finance Corporation, НЕФКО) як виконавча агенція Фонду E5P.

Проект реалізується Чернігівською міською радою.

Координатор – Департамент економічного розвитку облдержадміністрації.

Термін реалізації проекту 13.03.2018 – 31.12.2019рр.

В рамках проекту проведено роботу з енергоефективної реновації загальноосвітнього навчального закладу №5: замінено віконні конструкції, утеплено зовнішні стіни, реконструйовано з утепленням покрівлю, завдяки чому покращилися умови перебування дітей у загальноосвітньому навчальному закладі.

Замінено 1185 LED світильників вуличного освітлення та налагоджено систему управління яскравістю, що дозволяє скоротити споживання

електроенергії та знизити витрати міського бюджету.

У 2019 році було завершено реалізацію наступних проектів міжнародної технічної допомоги:

- **Проекту ЄС «Транскордонна система гідрометеорологічного та екологічного моніторингу річки Дніпро»**, мета якого - підвищення ефективності інтегрованого управління транскордонними водними ресурсами річки.

Донор - Європейський союз через орган управління, Німецьке Товариство міжнародного співробітництва (GIZ) GmbH).

З української сторони проект реалізовувався Чернігівським національним технологічним університетом, Деснянським басейновим управлінням водних ресурсів та ГО «Центр «Доброчин»».

Координатор – Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації.

Термін реалізації проекту 29.11.2017 – 29.04.2019 рр.

За період реалізації проекту створено автономну станцію гідрометеорологічного моніторингу, оснащену сучасним вимірювальним обладнанням, яку встановлено поблизу смт Любеч. Розроблено автономну систему живлення станції від фотоелектричних панелей.

Створено Web-сайт проекту <http://theorems-dnipro.stu.cn.ua/>, на якому представлені інформаційні матеріали щодо ходу реалізації проекту та результати вимірювань гідрологічних та метеорологічних параметрів.

Проведено навчальні семінари, за результатами яких загальний рівень учасників щодо використання водних ресурсів та їх вплив на умови життя та економічну діяльність на транскордонних територіях річки Дніпро збільшився на 47%. Створено телепередачі "Разом піклуємось про воду" та "Екологія води", які вийшли в ефір на телеканалі "Новий Чернігів".

Створено та включено до навчального плану спеціальності "Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка" Чернігівського національного технологічного університету нову навчальну дисципліну "Автоматизація гідрометеорологічних вимірювань".

Активно діють групи проекту в соціальних мережах: Facebook <https://www.facebook.com/groups/theoremsdnipro/> (165 учасників); Telegram <https://t.me/theoremsdnipro> (45 учасники); створено канал в YouTube <https://www.youtube.com/channel/UCEfFUKxn138wMaah3z96-qw/featured> (4 відеоролики, 40 переглядів).

Безперервний моніторинг стану річки Дніпро та наявність вимірної інформації у вільному доступі сприятиме поліпшенню якості життя місцевого населення та запобігатиме і зменшуватиме можливі збитки через швидке реагування на стихійні лиха, такі як повені.

- **Проекту ЄС «Активізація малого та середнього бізнесу в прикордонних регіонах України - Білорусі»**, мета якого – підвищення комерційних можливостей, ділової активності та взаємодії малого та середнього бізнесу (МСБ) у малих містах прикордонних регіонів України-Білорусі на 10% шляхом створення платформи для взаємодії між МСБ, органами місцевого самоврядування та інфраструктурами підтримки бізнесу прикордонних регіонів України-Білорусі.

Донор - Європейський союз через орган управління, Німецьке

Товариство міжнародного співробітництва (GIZ) GmbH).

Проект реалізовувався Чернігівською регіональною торгово-промисловою палатою, виконавчим комітетом Прилуцької міської ради у партнерстві з виконавчими комітетами Славутицької міської ради, Вараської міської ради, Славутицьким міським фондом підтримки підприємництва та Гомельським інститутом споживчої кооперації в рамках Програми територіального співробітництва країн Східного партнерства Білорусь-Україна «ЕaPТС».

Координатор проекту – Департамент економічного розвитку облдержадміністрації.

Термін реалізації проекту 29.11.2017 – 29.01.2019 рр.

В рамках проекту були проведені дослідження наступних галузей: комунальне господарство, сільське господарство, ІТ послуги. Був проаналізований хід розвитку цих напрямків в Україні та Білорусі, визначені відмінності та схожість ведення бізнесу в Україні та Білорусі, проаналізовані бар'єри для створення спільних підприємств, системи оподаткування, митні бар'єри.

Побудована платформа зв'язку для особистих зустрічей з метою обміну досвідом, ідеями та розширення співробітництва – проведені 5 міжсекторальних зустрічей, присвячених тематиці «Дрібне виробництво» (м. Чернігів), «Товари та послуги» (м. Славутич), «Комунальні послуги та ІТ технології» (м. Гомель), «Сільське господарство» (м. Прилуки), «Транспортні послуги» (м. Славутич), а також 7 фокус-груп: в м. Славутичі, м. Чернігові, м. Прилуках, смт. Ріпках, м. Вараші, м. Гомелі та м. Рогачеві.

Проведено 3 модуля навчання команди консультантів за програмою «Аспекти транскордонного співробітництва»: митна справа, податкове законодавство, основи економіки в м. Славутичі; основи маркетингу та бізнес планування в м. Гомелі; зовнішня економічна діяльність в м. Чернігові.

Створено 7 центрів підтримки транскордонного співробітництва: 2 на території Республіки Білорусь та 5 на території України.

Створено інтернет-сайт – інформаційно-консультативний портал прикордонного співробітництва «Транскордонний бізнес-портал Україна-Білорусь» з інтерактивною картою ділових інтересів <http://info.cb-sme.org/>.

Створені сторінки в соціальних мережах, на Facebook - <https://www.facebook.com/pg/>, в Twitter - https://twitter.com/cb_sme.

В ході реалізації проекту були досягнуті основні показники: збільшилася кількість прямих ділових контактів, були встановлені прямі зв'язки між представниками малого та середнього бізнесу під час міжсекторальних зустрічей.

Крім того, Чернігівська обласна державна адміністрація є територіальним координатором **проекту «Угода мерів – Схід»**. На сьогодні наявні 12 підписантів: 4 міста обласного значення (Чернігів, Ніжин, Прилуки та Новгород-Сіверський), 5 малих міст (Сновськ, Мена, Носівка, Городня та Корюківка) і 3 селища міського типу (Варва, Сосниця, Короп). Завдяки участі в Угоді мерів міста та селища мають можливість отримати позитивні досягнення у сфері реалізації проектів з використанням енергоефективних технологій, збільшення доступності енергії, поліпшення соціального та економічного добробуту.

Підписанти Угоди взяли зобов'язання скоротити власні викиди CO₂ щонайменше на 30% до 2030 року, сприяючи, таким чином, розвитку екологічно орієнтованої економіки та підвищенню якості життя.

Серед ОТГ **прикладом** використання альтернативних джерел фінансування для розвитку є **Кіптівська об'єднана територіальна громада**, яка стала учасником Програми «U-LEAD з Європою: Покращення якості місцевих послуг для населення», за рахунок чого модернізовано та оснащено сучасною технікою Центр надання адмінпослуг, а також Проекту з організації землеустрою та впровадження стратегії місцевого економічного розвитку в умовах децентралізації, який втілюється Проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

Також Чернігівська область є учасником Проекту **«Підвищення інвестиційної привабливості України і конкурентоспроможності регіонів»** програми **«Польська допомога для розвитку»**.

Реалізація проекту здійснюється за 5-ма напрямками: залучення та обслуговування закордонних інвестицій, стратегічне планування регіонального розвитку, вдосконалення системи моніторингу та оцінювання, підтримка підприємництва, реалізація проектів з підтримки зростання конкурентоспроможності та підвищення потенціалу розвитку регіону. Проект реалізується в 7 областях: Житомирській, Черкаській, **Чернігівській**, Тернопільській, Київській, Львівській та Вінницькій та двох містах (Біла Церква, Коростень).

Крім того, Чернігівська область була відібрана Проектом **FORBIZ** в рамках ініціативи EU4BUSINESS (бенефіціари проекту: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Державна регуляторна служба України, Офіс ефективного регулювання BRDO (Better Regulation Delivery Office) для формування методології розробки політики МСП на регіональному та місцевому рівнях, яка забезпечуватиме, з одного боку, врахування регіональних особливостей, а з іншого боку - гарантуватиме узгодження документів з національною Стратегією розвитку МСП.

У рамках Проекту проведено ряд заходів:

- семінар **«Як започаткувати власну справу»**, на якому експерти Офісу розвитку МСП розповіли про покроковий алгоритм та особливості процесу започаткування власної справи, соціальне підприємництво, а також ознайомили з прикладами напрацьованих бізнес-кейсів Start business challenge.

- дводенний тренінг **«Як підготувати успішну заявку до Державного фонду регіонального розвитку»**, на якому консультанти з питань політики розвитку МСП продемонстрували успішні приклади проектів регіонального та місцевого розвитку, ознайомили з особливостями роботи з ДФРР, процедурою оцінки проектних заявок та покроково пройшли всі етапи заповнення заявки.

- семінар **«Фінансові можливості для бізнесу»** під час якого підприємці мали змогу ознайомитись з фінансовими та цільовими особливостями програми підтримки малих та середніх підприємств Німецько-українського фонду, їх умовами кредитування у банках партнерах НУФ: «Ощадбанк», «Кредобанк» та ін.

- засідання робочої групи з питань реалізації, моніторингу та оцінки результативності досягнення Плану заходів з реалізації у 2018-2020 роках Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до 2020 року в частині напрямів, спрямованих на розвиток малого і середнього підприємництва, на базі Агенції регіонального розвитку Чернігівської області.

З метою пошуку потенційних інвесторів, залучення міжнародної технічної допомоги розроблений та щомісяця оновлюється **Грантовий дайджест «Будь у курсі подій – дій»**, який містить інформацію щодо відкритих для участі грантових конкурсів, проектів міжнародної технічної допомоги та програм пільгового кредитування міжнародних фінансових організацій і розміщується на веб-ресурсах облдержадміністрації та Департаменту економічного розвитку облдержадміністрації.